

AAN Secretariaat De Eendracht (BETA)

DATUM 23 april 2007

ONS KENMERK z2005 - 0263

CONTACTPERSOON

UW BRIEF VAN

UW KENMERK

ONDERWERP Voorafgaand onderzoek
Verklaring omtrent rechtmatigheid
Definitief besluit

Geachte heer A,

U heeft op 11 maart 2005 een melding gedaan bij het College Bescherming Persoonsgegevens (CBP) van een geheel of gedeeltelijk geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens, te weten de Waarschuwingsdienst Tankstations (WDT) (meldingsnummer: m1278185). Naar aanleiding van deze melding heeft het CBP een voorafgaand onderzoek als bedoeld in artikel 31 van de Wet bescherming persoonsgegevens (WBP) ingesteld. Het door het CBP ingestelde vooronderzoek heeft geleid tot het besluit een nader onderzoek als bedoeld in artikel 32, vierde lid, WBP in te stellen.

In het kader van het nader onderzoek heeft het CBP u op 19 april 2005 een aantal vragen gesteld met het verzoek deze schriftelijk te beantwoorden. De antwoorden heeft u tezamen met het protocol voor de WDT op 20 mei 2005 aan het CBP toegestuurd. Op 18 juli 2005 is van de eerdere melding een wijziging ontvangen. Na enige vertraging in de behandeling door het CBP zijn op 5 juli 2006 de op- en aanmerkingen van het CBP op het protocol van de WDT in een overleg met u besproken. In dit gesprek heeft het CBP u in overweging gegeven om het protocol te splitsen in een protocol voor een waarschuwingsdienst voor interne criminaliteit (frauderende ex-werknemers) en een protocol voor een waarschuwingsdienst voor externe criminaliteit. Vervolgens heeft het CBP op 28 juli jl. het protocol WDT voor frauderend ex-personeel ontvangen. Het CBP neemt dit laatste protocol als uitgangspunt in de beoordeling voor de verklaring omtrent rechtmatigheid. Belangrijk is hierbij dat de verklaring omtrent rechtmatigheid dan ook slechts geldt voor de verwerking van persoonsgegevens als bedoeld in het protocol WDT voor frauderend ex-personeel.

Voorafgaand onderzoek

Op basis van het protocol WDT voor frauderend ex-personeel komt het CBP tot de conclusie dat de door u gemelde gegevensverwerking een verwerking is als bedoeld in artikel 31, eerste lid, sub c, WBP. U bent immers voornemens om strafrechtelijke gegevens te verwerken ten behoeve van derden. In het protocol WDT voor frauderend ex-personeel staat dat de Belangenvereniging Tankstations (BETA) ten behoeve van de deelnemende tankstationondernemers een waarschuwingslijst gaat bijhouden zodat tankstationondernemers elkaar kunnen waarschuwen

voor sollicitanten die bij een andere tankstationonderneming zijn ontslagen wegens frauduleuze handelingen en tegen wie aangifte bij de politie is gedaan. Met het feit dat de persoon in de waarschuwingslijst van frauderend ex-personeel voorkomt, worden strafrechtelijke gegevens in de zin van artikel 22 van de WBP verwerkt. Het begrip "strafrechtelijk gegeven" heeft betrekking op zowel de veroordeling als min of meer gegronde verdenkingen van strafrechtelijk gedrag.

Toetsingskader

In een voorafgaand onderzoek toetst het CBP de rechtmatigheid van de gegevensverwerking aan de hand van de in de WBP gestelde normen.

Op basis van artikel 22, lid 4, sub c, WBP is het verbod op het verwerken van strafrechtelijke gegevens ten behoeve van derden niet van toepassing indien er passende en specifieke waarborgen zijn getroffen en de procedure, zoals bedoeld in artikel 31 WBP (het voorafgaand onderzoek) is gevolgd. Het verwerken van strafrechtelijke gegevens ten behoeve van derden kan grote consequenties voor betrokkene hebben. Zwaarwegend in het oordeel van het CBP omtrent de rechtmatigheid is daarom met name of het voorstel van de verantwoordelijke om de gegevensverwerking op een bepaalde manier te organiseren voldoende passende en specifieke waarborgen biedt voor een zorgvuldige gegevensverwerking. De vraag of er voldoende waarborgen zijn getroffen krijgt invulling door middel van de belangenafweging op grond van artikel 8, onder f, WBP.

Bedrijven en bedrijfstakken kunnen een gerechtvaardigd belang hebben bij het gebruik van een waarschuwingslijst. De gegevensverwerking dient echter noodzakelijk te zijn voor het gerechtvaardigd belang en er dient gekeken te worden of het belang of fundamentele rechten en vrijheden van de betrokkene, in het bijzonder het recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer, niet prevaleert (artikel 8, onder f, WBP).

Het aanleggen van een waarschuwingslijst is te rechtvaardigen door middel van een belangenafweging tussen het bedrijfstakbelang bij de waarschuwingslijst en de inbreuk op de persoonlijke levenssfeer en de andere rechten en vrijheden van betrokkene bij diens plaatsing op deze lijst. Deze belangenafweging krijgt invulling middels de begrippen proportionaliteit, subsidiariteit, ernst van de misstand en de gevolgen voor de betrokkene. Voor het verkrijgen van een rechtmatige grondslag op grond van artikel 8, onder f, WBP zullen er in het kader van de belangenafweging passende waarborgen getroffen moeten worden.

Als de waarschuwingslijst beschikbaar wordt gesteld voor een (aanzienlijk) deel van een bedrijfstak, is er sprake van verstrekkender gevolgen voor de betrokkene en dienen er zwaardere waarborgen ingesteld te worden om een zorgvuldig gebruik te garanderen en de rechten van de betrokkenen te beschermen. Alleen werknemers die ernstige strafbare feiten hebben gepleegd mogen geplaatst worden op een dergelijke bedrijfstakbrede lijst.

Naast de toets op basis van de grondslag van artikel 8, onder f, WBP moet de waarschuwingslijst ook aan de andere voorwaarden voor de rechtmatigheid van de verwerking van

persoonsgegevens voldoen. In dit kader zijn met name de artikelen 6, 7, 10, 11 en 13 van de WBP van belang. Deze komen er kort gezegd op neer dat de verwerking behoorlijk en zorgvuldig moet zijn, en persoonsgegevens voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden verzameld moeten worden, niet langer dan noodzakelijk bewaard moeten worden, en toereikend, ter zake dienend en niet bovenmatig alsmede juist en nauwkeurig dienen te zijn en passend beveiligd worden.

Beoordeling

De BETA heeft in haar correspondentie met het CBP het bedrijfstakbelang van de tankstationondernemers om het probleem van personeelsfraude aan te pakken voldoende duidelijk gemaakt. Gebleken is dat de waarschuwingslijst voor de deelnemende tankstationondernemers een noodzakelijke, aanvullende maatregel is om te voorkomen dat een arbeidsovereenkomst wordt aangegaan met een persoon die ten gevolge van frauduleus handelen bij een van de tankstationondernemers is ontslagen en tegen wie aangifte is gedaan bij de politie. Gezien het grote personeelsverloop en de enorme kosten van personeelsfraude binnen de branche erkent het CBP dat personeelsfraude een groot probleem vormt dat met de huidige middelen onvoldoende bestreden kan worden. Het tankstationpersoneel wisselt zo vaak van werkgever dat het niet altijd mogelijk is om personeelsfraude naar aanleiding van een CV op te sporen. De waarschuwingslijst dient daarom vooral als aanvullende maatregel om personeelsfraude door deze snel van werkgever wisselende personeelsleden te voorkomen.

Het CBP is van oordeel dat de BETA zich voldoende rekenschap heeft gegeven van de noodzakelijke belangenafweging tussen het belang van de tankstationbranche en de inbreuk op de persoonlijke levenssfeer en de andere rechten en vrijheden van betrokkene bij diens plaatsing op deze lijst. Dit blijkt uit de invulling van de begrippen proportionaliteit en subsidiariteit. Het CBP wijst hierbij op de criteria die voor plaatsing op de waarschuwingslijst gelden: de werknemer moet wegens fraude zijn ontslagen en hiervan moet aangifte zijn gedaan bij de politie. Tevens wordt in het protocol WDT voor frauderend ex-personeel benadrukt dat de melder bij de overweging om een frauderende werknemer al dan niet voor de waarschuwingslijst aan te melden rekening dient te houden met de gevolgen van de melding voor betrokkene.

Het CBP heeft bij zijn overwegingen betrokken dat de BETA in het protocol WDT voor frauderend ex-personeel de waarborgen voor betrokkene voldoende heeft vastgelegd. De melder stelt de betrokkene schriftelijk op de hoogte van zijn voornemen om hem op de waarschuwingslijst te plaatsen. De betrokkene wordt op de hoogte gesteld van de reden van de melding, de wijze waarop een klacht ingediend kan worden bij de Commissie van Toezicht en betrokkene wordt gewezen op zijn recht op inzage in zijn gegevens.

Voorts acht het CBP van belang dat de BETA voldoende maatregelen heeft getroffen om ervoor te zorgen dat niet meer persoonsgegevens dan noodzakelijk worden verstrekt aan de deelnemende tankstationondernemingen. Slechts een beperkt aantal daartoe aangewezen personen per tankstationonderneming kunnen opvragen of een sollicitant voorkomt op de waarschuwingslijst. Wanneer er een 'hit' is, krijgen zij slechts de contactgegevens te zien van de

tankstationonderneming die de betreffende persoon voor de waarschuwingslijst heeft aangemeld. Vervolgens dient men zelf contact op te nemen met deze tankstationonderneming om te verifiëren of het inderdaad om dezelfde persoon gaat. BETA richt een Commissie van Toezicht op die controleert op de naleving van het protocol WDT voor frauderend ex-personeel door de bewerker, de melder en de deelnemers.

Conclusie

Op basis van de bovenstaande bevindingen, voor zover in het nader onderzoek opgedaan, acht het CBP de gegevensverwerking WDT voor frauderend ex-personeel rechtmatig.

Het CBP vertrouwt erop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Hoogachtend,

Het College bescherming persoonsgegevens,
Voor het College,

mw. mr. M.W. McLaggan-van Roon
collegelid